

Rohde Nielsen A/S
Nyhavn 20
DK-1051 København K

Naturbeskyttelse
J.nr. NST-7322-01867
Ref. thobk/lisew
24. februar 2016

Sendt til: mail@rohde-Nielsen.dk

Tilladelse til indvinding af råstoffer i område 524-JA, Røde Klit Sand.

Rohde Nielsen A/S meddeles hermed tilladelse med eneret til indvinding af råstoffer i område 524-JA, Røde Klit Sand. Tilladelsen er meddelt i henhold til § 20, stk. 2, nr. 1, i lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1585 af 10. december 2015 (herefter råstofloven).

Rohde Nielsen A/S har vundet retten til området ved auktion d. 7. november 2012.

Vilkår

Der må kun finde indvinding sted inden for det område og på de vilkår, der fremgår af bilag 1 til denne tilladelse.
./.

I øvrigt skal de til enhver tid gældende generelle vilkår for råstofindvinding følges. Vilkårene fremgår af bilag 6 til bekendtgørelse om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen.

Indvinding kan først igangsættes, når tilladelsens og bekendtgørelsens gældende vilkår er opfyldt.

Tilladelsens varighed

Tilladelsen gælder fra den 24. marts 2016 og indtil den maksimale tilladte indvindingsmængde er indvundet, dog senest til den 24. marts 2021. Tilladelsen erstatter fra d.d. tilladelse udstedt den 29. januar 2016 med samme tilladelsesnummer, som dermed bortfalder.

Naturstyrelsen kan til enhver tid ændre, begrænse eller tilbagekalde en tilladelse meddelt i henhold til råstoflovens § 20, hvis betingelserne i råstoflovens § 24 er opfyldt.

Indberetning af indvindingsdata

Tilladelsesindehaver skal hvert kvartal elektronisk indberette oplysninger om indvindingen, jf. § 52 i bekendtgørelse om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen.

Indberetningerne skal være Naturstyrelsen i hænde senest 2 uger efter udgangen af hvert kvartal.

Oplysning om mængde af indvundne råstoffer danner bl.a. grundlag for Naturstyrelsens opgørelse af den indvundne mængde i området, og opkrævning af vederlag i henhold til råstoflovens § 22 a og bekendtgørelse nr. 59 af 19. januar 2012 om vederlag for indvinding af råstoffer fra havbunden.

Vederlag

Der betales vederlag for indvindingen i henhold til bekendtgørelse nr. 59 af 19. januar 2012 om vederlag for indvinding af råstoffer fra havbunden (vederlagsbekendtgørelsen). Beregningen sker efter vederlagsbekendtgørelsens §§ 2 og 3 om vederlag i eneretsområder udlagt efter auktion. Denne bekendtgørelse finder anvendelse, da tilladelsen er meddelt på baggrund af en auktion afholdt før 1. juli 2015, jf. § 70, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1306 af 24. november 2015 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen.

Der skal årligt betales et arealvederlag på 25.600 kr. pr. km² indvindingsareal. Indvindingsarealet er 22 km². Arealvederlaget betales forud.

Der skal endvidere årligt betales et produktionsvederlag for indvundne mængder på 2,56 kr. pr. m³, dog minimum 50 % af en årlig mængde på 30.000 m³. Har Rohde Nielsen A/S ikke i et enkelt år indvundet den årlige mængde, kan denne indvindes i de følgende år uden yderligere omkostninger. Mængderne opgøres på baggrund af tilladelseshavers kvartalsvise indberetning til Naturstyrelsen. Produktionsvederlaget betales årligt bagud.

Opkrævning af vederlag sker en gang årligt, ved udløbet af det kvartal, hvori tilladelsen er meddelt.

Sagens grundlag

Rohde Nielsen A/S har ved auktion den 7. november 2012 vundet retten til efterforskning efter råstoffer i auktionsområde 31-562, Nordsøen Syd. Tilladelsen til efterforskning er dateret 24. januar 2013, NST-7321-00114. Ansøgningen om tilladelse til efterforskning var i høring i perioden 29. november 2012 til 4. januar 2013.

Retten til efterforskning indebærer samtidig eneret til indvinding efter ansøgning.

Rohde Nielsen A/S indsendte 14. januar 2014 ansøgning om tilladelse til indvinding i et delområde af auktionsområde 31-562. Tilladelsen er meddelt på baggrund af denne ansøgning som opdateret 4. juni 2015 fra firmaet Rohde Nielsen A/S om tilladelse til en indvinding på 150.000 m³ kvalitetsmaterialer og fyldsand i auktionsområde A31-562, bilagt resultaterne af den gennemførte råstofefterforskning, miljøundersøgelse og miljøvurdering, jf. rapporterne Råstofundersøgelser i auktionsområde A31-562, Nordsøen Syd, Røde Klir Sand (NST-7321-0014) samt Biologisk kortlægning af auktionsområde 31-562, Nordsøen Syd (NST-7321-00114), revideret udgave af miljøundersøgelsen fra juni 2015 GEUS/Rambøll 2013 samt indkomne høringssvar i forbindelse høring af ansøgning og udkast til tilladelse til indvinding af råstoffer i område 524-JA, Røde Klit Sand.

Af ansøgningen fremgår, at Rohde Nielsen A/S ønsker at sikre både en mulighed for pladssejlad og en beredskabsmængde af kvalitetsmaterialer og materialer til opfyldningsopgaver.

Ansøgningen er bilagt vurdering af de biologiske og substratmæssige forhold i og omkring det ansøgte område inklusive en miljøkonsekvensvurdering af en indvinding på op til 150.000 m³ i den 5-årige eneretsperiode. Miljøvurderingen er gennemført som en "worst case" vurdering af en samlet enkeltstående indvinding af alle 150.000 m³ på én gang.

Det undersøgte område er på 34,2 km² og det ansøgte indvindingsområde er på 23,5 km², og udgør således ca. 69 % af det undersøgte område. Vanddybden ligger i intervallet 10 til 20 m. Området er overordnet karakteriseret ved en individ- og artsfattig flora og epifauna. De biologiske undersøgelser omfatter ikke prøvetagning og derfor ikke infauna jf. kravene i lovekendtgørelse nr. 1169 af 3. oktober 2013.

Den akustiske kortlægning af overfladesedimentet i undersøgelsesområdet viser, at havbunden består af substrattype 1 (sand og silt), der dækker 99,82 % af det ansøgte indvindingsområde og substrattype 2 (sand, grus og småsten), der dækker 0,18 % af det ansøgte indvindingsområde.

Miljøvurderingen af undersøgelsesområdet viser, at der ikke er væsentlige biologiske interesser knyttet til de 2 identificerede naturtyper 1 og 2. Der er således hverken stenrev (naturtype 4), biogene rev, boblerev eller andre værdifulde biologiske habitater i det aktuelt ansøgte indvindingsområde.

Naturtype 1 er relateret til den absolut dominerende substrattype 1. Naturtypen er karakteriseret ved få spredte og nedbrudte makroalger og en epifauna, der er relativ arts- og individfattig. Det overvejende sandede substrat er ikke egnet som substrat for en fastsiddende flora og fauna. Naturtype 1 udgør knap 100 % af arealet i det ansøgte indvindingsområde

Naturtype 2 er relateret til substrattype 2, der er kendetegnet ved en vis heterogenitet, men adskiller sig som levested for en marin flora og epifauna ikke fra naturtype 1 i det aktuelle område.

Der er som anført ikke registreret stenrev, biogene rev eller boblerev i det ansøgte indvindingsområde.

I miljøvurderingen af det ansøgte indvindingsområde og i miljøkonsekvensvurderingen af den ansøgte aktivitet konkluderes, at området er uden væsentlige biologisk værdier, da området er særdeles arts- og individfattigt og på havbunden helt uden beskyttelsesværdige eller sårbare biologiske elementer.

Området karakteriseres som dynamisk med tydelige bølgeribber på bunden. Det forventes derfor, at områdets bundfauna relativt hurtigt reetableres, da hovedparten af de forekomne arter har mobile larvestadier, der vil rekolonisere fra naboområder. For at tilgodese rekoloniseringen i området skal der efter endt indvinding efterlades et restlag af det indvundne råstof (substrattype 1 og 2) på i gennemsnit 1 meters tykkelse, jf. vilkår 2.3.

Miljøvurderingen konkluderer ligeledes, at den ansøgte indvinding, der foregår i et begrænset område og i et begrænset tidsrum, ikke vil medføre forstyrrelse eller forringe de naturtyper, arter og deres levesteder, der indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område, Vadehavet (N89), der ligger ca. 12 km øst for området og heller ikke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området, Sydlige Nordsø (N246), der ligger knap 9 km vest for det ansøgte område.

Det ansøgte område har ikke betydning som yngle- eller rasteområde for marsvin og er således ikke udpeget som vigtigt for bestanden af marsvin. Spættet sæl og gråsæl yngler på land i Vadehavsregionen, og er særligt følsomme overfor forstyrrelser i yngleperioden.

Der er ikke registreret kulturhistoriske fortidsminder i Kulturstyrelsens database indenfor undersøgelsesområdet.

Det ansøgte område gennemskæres af en kabelkorridor i det yderste nordvestlige hjørne af indvindingsområdet samt af en kabelkorridor gennem indvindingsområdet lige vest for selve Røde Klit Sand. Disse korridorer vil med henvisning til Bekendtgørelse om beskyttelse af søkabler og undersøiske rørledninger være omfattet af en 200 m beskyttelseszone jf. lovbekendtgørelse nr. 939 af 27. november 1992.

I miljøvurderingen vurderes det, at indvindingen ikke har betydning for det kommercielle fiskeri udenfor indvindingsområdet, og at indvindingen er af mindre betydning i selve indvindingsområdet.

Høringssvar m.m.

Udkast til afgørelse har været i høring i perioden 25. juni 2015 til 23. juli 2015. Der er i forbindelse med høringen modtaget følgende høringssvar:

Søfartsstyrelsen har den 26. juni 2015 indsendt høringssvar, hvor de skriver at de ikke har indsigelser.

Kulturstyrelsen har den 29. juli 2015 indsendt høringssvar hvor de bemærker, at de ud fra seismiske data har fundet et skibsvrag i indvindingsområdet. Kulturstyrelsen bemærker at de vil lade det være op til Naturstyrelsen at afgøre, om lokaliteten skal dykkerbesigtiges – med evt. senere mulighed for beskyttelse – eller umiddelbart beskyttes med en sikkerhedszone. Kulturstyrelsen bemærker endeligt, at lokaliteten ikke er entydigt bestemt, men af det seismiske materiale fremgår som to punkter beliggende med 54 m afstand, vil Kulturstyrelsens holdning være, at indvinding ikke må ske nærmere end 200 m til en linje begyndende med position: UTM 32 - '6.116.260,22 / 446.465,31' og sluttende med position: UTM 32 '6.116.280,34 / 446.515,59'.

NaturErhvervstyrelsen, afd. i Fredericia, bemærker i høringssvar fra den 8. juli 2015, at indvindingen vil finde sted i et område med rejefiskeri. Da høringen ligeledes er tilsendt Danmarks Fiskeriforening, er der ikke yderligere bemærkninger.

Danmarks Fiskeriforening har den 10. juli 2015 indsendt høringssvar hvori de bemærker, at det er afgørende, at tilladelser til forskellige aktiviteter i danske farvande ikke ødelægger områderne for andre brugere, der også har aktiviteter i og tæt på områderne. I deres høringssvar bemærker de også, at ved råstofindvinding bør der især være fokus på, at områderne ikke for fremtiden direkte ødelægges for anvendelse til f.eks. fiskeri eller andre aktiviteter ved intensivt sugning i mindre områder af havbunden, hvilket signifikant kan ændre habitatet i negativ retning. Danmarks Fiskeriforening giver i deres høringssvar udtryk for, at der i tilladelserne bør fokuseres mere på, hvordan råstofferne indvindes samt, hvordan området vil se ud efter endt råstofindvinding. De bemærker at det skal tilstræbes, at områderne - hvis muligt - efterlades i en sådan stand, at f.eks. fiskeri i områderne ikke bliver umuliggjort ved forekomsten af større sugespor i området, der potentielt vil kunne tage årtier for naturen at jævne ud. Danmarks

Fiskeriforening bemærker desuden, at i og omkring området finder der over året et betydeligt fiskeri efter hesterejer sted. Fiskerne er meget bekymret over, hvilke negative konsekvenser råstofindvindingen i netop dette område kan have for hestereje bestanden i området. Det bør klarlægges hvor meget hestereje fiskeri der finder sted i og umiddelbart uden for området inden en tilladelse gives.

Endeligt bemærkes det i høringssvaret at der altid bør udarbejdes en VVM redegørelse for råstofaktiviteter, da de fysiske aktiviteter er utroligt voldsomme for områderne. Der bør udvikles et værktøj der bedre kan tage stilling til, om de forskellige råstofaktiviteter bør indeholde en VVM redegørelse for det specifikke området.

Partshøring

De indkomne høringssvar har været sendt i partshøring hos Rohde Nielsen A/S i perioden fra den 27. oktober 2015 med frist for svar den 3. november 2015.

Rohde Nielsen A/S bemærker at de har gennemgået de indkomne høringssvar og anmoder om, at der udstedes indvindingstilladelse i overensstemmelse med Rohde Nielsen A/S' ansøgning af 4. juni 2015 (oprindeligt indsendt den 14. januar 2014) med den eneste ændring, at der indføres en sikkerhedszone vedrørende et muligt skibsvrag. Rohde Nielsen A/S mener ikke, at der bør indsættes indskrænkninger i tilladelsen udspringende af bemærkningerne fra Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation af 10. juli 2015 og NaturErhvervstyrelsen af 8. juli 2015. Rohde Nielsen A/S bemærker, at disse breve indeholder generelle betragtninger om, at der foregår fiskeri af hesterejer i området, men det er ikke nærmere forklaret, hvorledes den foreslåede indvinding vil påvirke denne aktivitet. Rohde Nielsen A/S bemærker yderligere, at efter Rohde Nielsen A/S' erfaring har indvinding på søterritoriet ikke betydning for denne type fiskeri. Endvidere bemærker Rohde Nielsen A/S, at der ikke er fremlagt dokumentation for omfanget af aktiviteten og i hvilke dele af året, der vil kunne forekomme en påstået negativ miljøpåvirkning. Af disse grunde bemærker Rohde Nielsen A/S endeligt, at der må der ses bort fra indsigelserne.

Afgørelse vedrørende VVM-pligt

Ansøgningen omfatter ikke råstofindvinding i internationale naturbeskyttelsesområder eller råstofindvinding på mere end 1 mio. m³ pr. år eller på mere end 5 mio. m³ i alt. Ansøgningen er derfor ikke omfattet af § 1, stk. 1, nr. 1 eller 2, i bekendtgørelse nr. 1422 af 12. december 2011 om miljømæssig vurdering af råstofindvinding på havbunden (VVM).

Naturstyrelsen har vurderet, at råstofindvindingen ikke må antages at få væsentlig indvirkning på miljøet. Styrelsen har derfor ikke krævet gennemførelse af en VVM-procedure, jf. § 1, stk. 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 1422 af 12. december 2011 om miljømæssig vurdering af råstofindvinding på havbunden (VVM).

Som grundlag for afgørelsen har Naturstyrelsen i henhold til § 1, stk. 1, nr. 3, taget hensyn til de relevante kriterier i bekendtgørelsens bilag 1:

Projektets karakteristika

Ansøgningen omfatter indvinding af i alt 150.000. m³ i den 5-årige tilladelsesperiode. Indvindingen foregår ved slæbesugning.

Da de direkte fysiske effekter på havbunden ikke strækker sig udenfor områdets afgrænsning, og da sedimentspredningen i forbindelse med indvindingen vurderes at være begrænset til selve indvindingsområdet og dets umiddelbare omgivelser, og da indvinding i nærliggende indvindingsområder ligeledes ikke påvirker omgivelserne, vurderer Naturstyrelsen, at indvindingen ikke vil medføre akkumulerede effekter.

Da der indvindes i naturlige, juvenile råstofforekomster, produceres der ikke affald og frigøres eller produceres ingen forurenende stoffer ved indvindingen. Emissioner fra fartøjernes motorer vil være uden særlig betydning på grund af indvindingens begrænsede omfang.

Der vurderes ikke at være særlig risiko for ulykker. Alle fartøjer er udstyret med AIS til overvågning af fartøjets bevægelser.

Projektets placering

Det ansøgte indvindingsområde er på ca. 23,5 km² og er placeret i den sydlige Nordsø vest for Rømmø. Området er beliggende ca. 12 km vest for Natura 2000-område, Vadehavet (N89), og knap 9 km øst for, Natura 2000-området, Sydlige Nordsø (N246).

Området ligger på vanddybder mellem 10 og 20 meter.

Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

Den direkte miljøpåvirkning består dels af en afgravning af råstoffressourcen i det ansøgte område og dels af en spredning af suspenderet sediment.

Resultaterne af den gennemførte kortlægning af naturtyper på havbunden og miljøvurderingen viser, at substratet i ca. 99 % af arealet består af sand i kornstørrelsen 0,06-2,0 mm og i yderligere ca. 1 % af arealet består af sand, grus og småsten med spredte enkeltstående større sten. Henholdsvis substrattype 1 og 2. Substrattyperne 3 og 4, der indeholder større tætheder af større sten indgår ikke i det ansøgte område.

Der er ikke registreret stenrev, biogene rev, boblerev eller andre værdifulde biologiske habitater i det aktuelt ansøgte indvindingsområde.

De til substrattype 1 og 2 tilhørende naturtyper kendetegnes som arts- og individfattig med en fauna associeret til det kraftige bølge- og strømklime, der karakteriserer området.

I miljøvurderingen konkluderes, at den potentielle sedimentation udenfor indvindingsområdet vil være ubetydelig.

Miljøvurderingen vurderer ligeledes, at den ansøgte indvinding ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget i de 2 Natura 2000-områder, der som nævnt ligger henholdsvis 12 og 9 km fra det ansøgte område.

Området ligger ikke i nærheden af kendte eller udpegede kerneområder for marsvin, og den ansøgte indvinding vurderes derfor ikke at medføre forstyrrelser eller forringe fourageringsforholdene for marsvin i en grad, der influerer på artens antal eller fordeling i området. Heller ikke for spættet sæl og gråsæl vil indvinding i området have betydende effekt på arternes livsgrundlag.

Samlet vurderes den ansøgte indvindingsaktivitet ikke at medføre forstyrrelse eller forringe fourageringsforholdene for de marine pattedyr i et omfang, der influerer på arternes udbredelse i området.

Indvindingsaktiviteterne medfører støj fra fartøjet under indvinding og transport. Da området er beliggende i størrelsesordenen 30 km vest for Rømmø, forventes der ikke at forekomme støjgener på land.

Råstoffindvindingen vil ligeledes på grund af afstanden til kysten ikke medføre erosion i kystzonen.

Sejladsmæssige forhold

Med hensyn til det generelle forhold vedrørende arbejder på havbunden forudsættes, at tilladelseshaver efterlever gældende retningslinjer fra Søfartsstyrelsen vedrørende arbejder på havbunden.

Sammenfattende vurdering

Naturstyrelsen har samlet vurderet, at indvindingen kan gennemføres, uden at værdifulde biologiske habitater går tabt i og omkring indvindingsområdet, og uden at der vil ske en væsentlig påvirkning af de naturtyper, arter og deres levesteder, der indgår i udpegningsgrundlaget for de nævnte Natura-2000-områder.

Naturstyrelsen har ligeledes vurderet, at den ansøgte indvinding ikke vil have en væsentlig negativ effekt på antallet og fordelingen af marsvin og sæler i farvandsområdet.

Naturstyrelsen har ligeledes vurderet, at indvinding i det ansøgte område kan gennemføres uden væsentlig gener for fisk og fiskeri.

Naturstyrelsen vurderer således at den ansøgte aktivitet ikke medfører væsentlig indvirkning på miljøet og således ikke skal underlægges en VVM-redegørelse.

Begrundelse for afgørelsen

Ved afgørelsen skal der, jf. lovens § 20, stk. 5, lægges vægt på en vurdering efter lovens § 1 og § 3. Det skal således sikres, at råstofudnyttelsen sker efter en samlet vurdering af en række samfundsmæssige hensyn.

På den ene side skal der lægges vægt på råstofressourcernes omfang og placering, en hensigtsmæssig udnyttelse af råstofressourcerne samt erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljø- og naturbeskyttelse, beskyttelse af arkæologiske interesser, fiskerimæssige interesser, kystsikkerhed, infrastrukturanlæg, ulemper for skibsfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Naturstyrelsen vurderer, at indvindingsområdet er af betydning i forhold til at sikre råstoffer, der kan anvendes både til levering af råstoffer til en eventuel relevant pladssejlad i det pågældende område, men også som beredskabsmængde for opfyldningsopgaver. Indvindingen supplerer således den indvinding, der foregår på land, og medvirker generelt til at begrænse de miljømæssige effekter her.

Naturstyrelsen vurderer samlet, at en indvinding kan gennemføres, uden at værdifulde biologiske habitater går tabt i og omkring indvindingsområdet, og uden at der vil ske en væsentlig påvirkning af de naturtyper, arter og deres levesteder, der indgår i udpegningsgrundlaget for de nævnte Natura 2000-områder.

Naturstyrelsen har på baggrund af Kulturstyrelsens høringssvar fra den 29. juli 2015, hvor Kulturstyrelsen bemærker, at de ud fra seismiske data har fundet et skibsvrag i indvindingsområdet, valgt at stille vilkår om en beskyttelseszone omkring et skibsvrag.

Naturstyrelsen har ligeledes valgt at stille vilkår om en beskyttelseszone omkring et kabel i den vestlige del af indvindingsområdet.

Danmarks Fiskeriforening bemærker i deres høringssvar, at det er afgørende, at tilladelser til forskellige aktiviteter i danske farvande ikke ødelægger områderne for andre brugere, der også har aktiviteter i og tæt på områderne. Naturstyrelsen bemærker hertil, at der i den bekendtgørelse som var gældende på

ansøgningstidspunktet, blev stillet krav om at miljøvurderingen bl.a. skal indeholde en konsekvensvurdering, der beskriver indvindingens mulige virkninger på området, påvirkningszonen og omgivelserne i øvrigt, herunder fiskerimæssige interesser. Naturstyrelsen bemærker også, at der i miljøundersøgelsen er foretaget en vurdering af den potentielle påvirkning af råstofindvinding på fiskeriet. I miljøvurderingen vurderes det, at indvindingen har mindre betydning for fiskeriet i indvindingsområdet og ingen betydning uden for indvindingsområdet.

Naturstyrelsen vurderer på denne baggrund, at indvindingen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af fisk eller rejer eller væsentlige gener for fiskeri. Naturstyrelsen lægger her til grund, at der kan ske en mindre påvirkning af erhvervsfiskeriet i området på grund af indvindingsaktiviteten, men at Danmarks Fiskeriforening ikke har indsendt konkret viden der dokumenterer, at den konkrete råstofindvinding ødelægger fiskeriet i området. Naturstyrelsen vurderer ikke, at hesterejer er specielt følsomme over for råstofindvinding. Naturstyrelsen lægger også til grund for afgørelsen, at den ansøgte mængde er relativt lille (150.000 m³) i forhold til områdets størrelse (ca. 22 km²), og at påvirkningen derfor vil være begrænset både areal- og tidsmæssigt.

Danmarks Fiskeriforening bemærker også i deres høringssvar, at det skal tilstræbes, at områderne - hvis muligt - efterlades i en sådan stand, at f.eks. fiskeri i områderne ikke bliver umuliggjort ved forekomsten af større sugespor i området, der potentielt vil kunne tage årtier for naturen at jævne ud.

Naturstyrelsen bemærker hertil, at der i tilladelsen stilles krav om, at havbunden i området skal efter endt indvinding fremtræde med så jævn overflade som muligt, og at havbunden i området skal efter endt indvinding efterlades med et restlag af det indvundne råstof på i gennemsnit 1 meters tykkelse. Der stilles desuden krav om, at der efter endt indvinding skal gennemføres en samlet undersøgelse af indvindingens fysiske og miljømæssige effekter. Ved vurderingen af indvindingens fysiske og miljømæssige effekter er sammenligningsgrundlaget områdets tilstand som dokumenteret i ansøgningen af 14. januar 2014 bilagt de rapporterede undersøgelsesresultaterne.

Det ansøgte område har ikke betydning som yngle- eller rasteområde for marsvin eller sæler og er således ikke udpeget som vigtigt for bestanden af disse. Samlet vurderes den ansøgte indvindingsaktivitet ikke at medføre forstyrrelse eller forringe fourageringsforholdene for de marine pattedyr i et omfang, der influerer på arternes udbredelse i området.

Naturstyrelsen vurderer således, jf. § 7, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen), at indvindingen hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, og der er derfor ikke krav om en vurdering efter bekendtgørelsens § 7, stk. 2.

Naturstyrelsen vurderer ligeledes, jf. habitatbekendtgørelsens § 11, stk. 1, at indvindingen ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a, eller ødelægge plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Naturstyrelsen vurderer ligeledes, jf. naturbeskyttelseslovens § 29 a, at indvindingen ikke vil indebære forsætlig forstyrrelse af arter, der er nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 3, med skadelig virkning for arten eller bestanden

eller beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til loven.

Den primære kilde til støj ved råstofindvinding vil være motorstøj fra indvindingsfartøjet, samt støj forårsaget af selve pumpeaktiviteten ved havbunden samt i sugerøret. Naturstyrelsen vurderer, at der ikke vil være væsentlige støjgener på land, fordi området er beliggende ca. 30 km fra nærmeste kyst.

De nærmeste råstofindvindingsområder og klappladser ligger mere end 20 km fra det ansøgte område, og der vurderes derfor ikke at forekomme akkumulerede effekter. Der er efter Naturstyrelsens vurdering heller ikke andre igangværende eller planlagte aktiviteter i nærheden af det ansøgte område, som kan give anledning til akkumulerede effekter.

Naturstyrelsen vurderer endelig, at indvindingen kan gennemføres, uden at der i øvrigt sker væsentlig påvirkning af de interesser, der er nævnt i lovens § 3.

Naturstyrelsen har på denne baggrund og ud fra en samlet afvejning, jf. råstoflovens § 3, truffet afgørelse om tilladelse til indvinding.

Nærværende tilladelse erstatter tilladelse udstedt den 29. januar 2016 med samme tilladelsesnummer. Tilladelsen var i forbindelse med færdiggørelse efter høring, herunder omredigering som følge af udstedelse af bekendtgørelse nr. 1306 af 24. november 2015, blevet behæftet med flere fejl, bl.a. i udformningen af vilkårene, hvorfor det har været nødvendigt at udstede en ny tilladelse.

Klagevejledning

Naturstyrelsens afgørelse kan i henhold til råstoflovens § 26, stk. 2, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø.

Afgørelsen kan påklages af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende og lokale foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, DI, Danmarks Rederiforening, Danske Råstoffer, Danmarks Fiskeriforening og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 a, stk. 1 og 2.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 1. Klagefristen udløber således den 23. marts 2016.

Klage skal ske via Klageportalen, som man finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk som normalt, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr på kr. 500. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes. Hvis De vil

indbringe afgørelsen for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43.

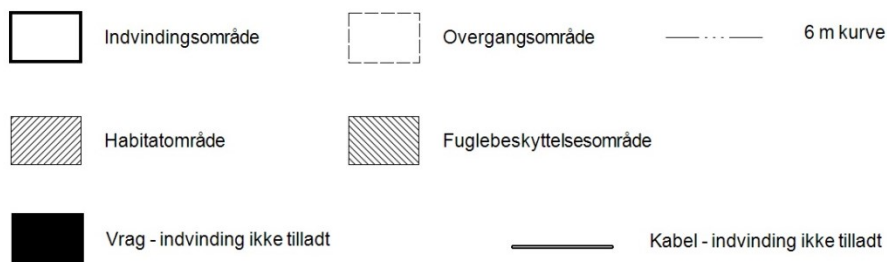
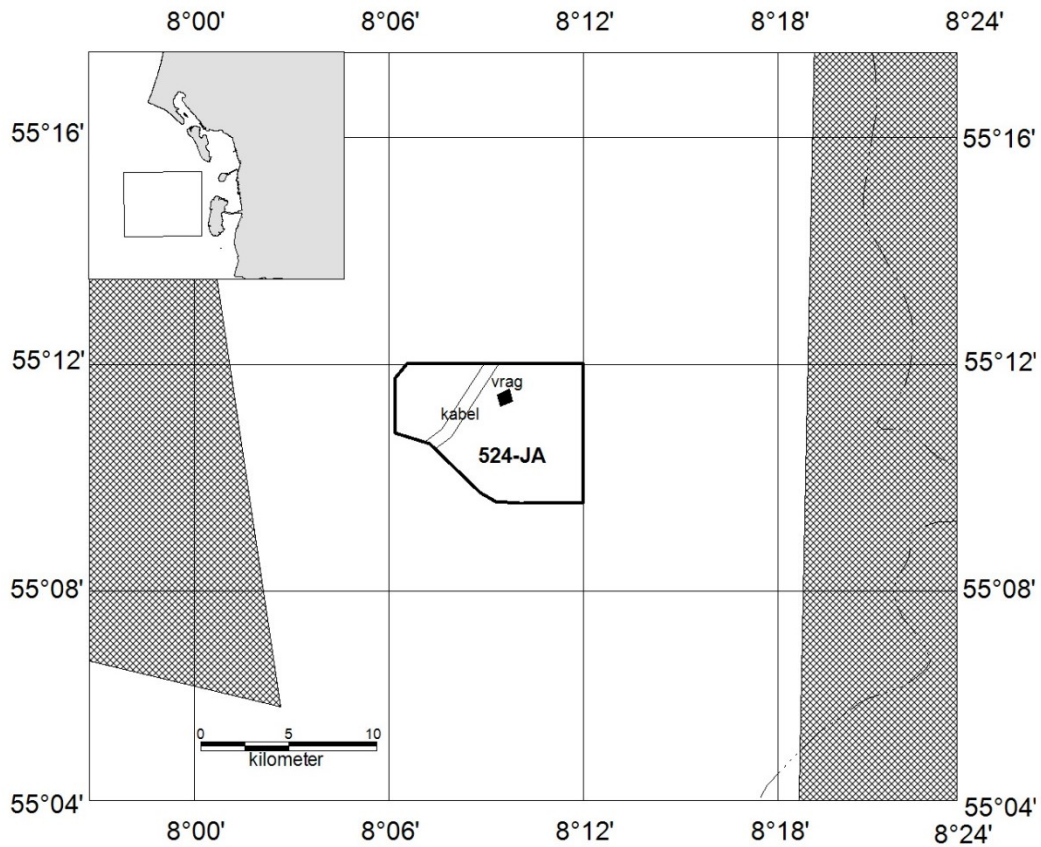
Med venlig hilsen

Lise Wesenberg Jensen
lisew@nst.dk

f/Thomas Behrendt Klinggaard
thobk@nst.dk

Bilag 1

Indvindingsområde 524-JA Røde Klit Sand

Beliggende i området vest for Rømø

Indvindingsområdet er begrænset af rette linier mellem følgende punkter:

Geografiske koordinater (WGS 84)

Ø. Længde	N. Bredde
8° 6,19'	55° 11,77'
8° 6,20'	55° 10,78'
8° 7,25'	55° 10,60'
8° 8,80'	55° 9,74'
8° 9,30'	55° 9,58'
8° 10,05'	55° 9,55'
8° 12,01'	55° 9,56'
8° 11,98'	55° 12,00'
8° 6,55'	55° 12,00'

Områdespecifikke vilkår

Samlet tilladt mængde i m ³	Andre vilkår																												
150.000	<p>1. Der må kun indvindes ved slæbesugning</p> <p>2. Havbunden i området skal efter endt indvinding fremtræde med så jævn overflade som muligt. Havbunden i området skal efter endt indvinding efterlades med et restlag af det indvundne råstof på i gennemsnit 1 meters tykkelse.</p> <p>3. Der må ikke indvindes i en beskyttelseszone omkring et vrug angivet ved følgende positioner i WGS84:</p> <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Ø. Længde</th> <th style="text-align: center;">N. Bredde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">8°9,32'</td> <td style="text-align: center;">55°11,47'</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8°9,71'</td> <td style="text-align: center;">55°11,56'</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8°9,82'</td> <td style="text-align: center;">55°11,35'</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8°9,43'</td> <td style="text-align: center;">55°11,26'</td> </tr> </tbody> </table> <p>4. Der må ikke indvindes i en zone omkring et kabel angivet ved følgende positioner i WGS84:</p> <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Ø. Længde</th> <th style="text-align: center;">N. Bredde</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">8° 7,92'</td> <td style="text-align: center;">55°10,73'</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8° 7,88'</td> <td style="text-align: center;">55°10,70'</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8° 7,43'</td> <td style="text-align: center;">55°10,51'</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8° 7,25'</td> <td style="text-align: center;">55°10,60'</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8° 7,09'</td> <td style="text-align: center;">55°10,63'</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8° 7,63'</td> <td style="text-align: center;">55°10,87'</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8° 8,93'</td> <td style="text-align: center;">55°12,00'</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8° 9,38'</td> <td style="text-align: center;">55°12,00'1.</td> </tr> </tbody> </table> <p>5. Når indvindingen i området er endeligt afsluttet, gennemføres en samlet undersøgelse af indvindingens fysiske og miljømæssige effekter. Ved vurderingen af indvindingens fysiske og miljømæssige effekter er sammenligningsgrundlaget områdets tilstand som dokumenteret i ansøgningen af 14. januar 2014 bilagt de rapporterede undersøgelsesresultaterne. Undersøgelingsprogrammet skal godkendes af Naturstyrelsen. Opmålingsprogram m.m. skal godkendes af Geodatastyrelsen. Afsluttende resultater skal fremsendes til Naturstyrelsen på kortform og i elektronisk form senest 6 måneder efter indvindingens ophør. Det skal dokumenteres, at alle vilkår om lokalisering og skrænthældning er overholdt. Afsluttende opmålingsresultater skal tillige fremsendes til Geodatastyrelsen.</p>	Ø. Længde	N. Bredde	8°9,32'	55°11,47'	8°9,71'	55°11,56'	8°9,82'	55°11,35'	8°9,43'	55°11,26'	Ø. Længde	N. Bredde	8° 7,92'	55°10,73'	8° 7,88'	55°10,70'	8° 7,43'	55°10,51'	8° 7,25'	55°10,60'	8° 7,09'	55°10,63'	8° 7,63'	55°10,87'	8° 8,93'	55°12,00'	8° 9,38'	55°12,00'1.
Ø. Længde	N. Bredde																												
8°9,32'	55°11,47'																												
8°9,71'	55°11,56'																												
8°9,82'	55°11,35'																												
8°9,43'	55°11,26'																												
Ø. Længde	N. Bredde																												
8° 7,92'	55°10,73'																												
8° 7,88'	55°10,70'																												
8° 7,43'	55°10,51'																												
8° 7,25'	55°10,60'																												
8° 7,09'	55°10,63'																												
8° 7,63'	55°10,87'																												
8° 8,93'	55°12,00'																												
8° 9,38'	55°12,00'1.																												